

M.

Motion till 9862 skogsbruksområde

Motion om: Ökad lönsamhet genom att sprida risker och utökat sortiment

Bakgrund

Inledning

Södra skogsägarna har servat sina ägare med bra rådgivning, effektiv organisation och lönsamma företag som använder vårt virke från våra skogar. Min personliga relation med skogsägareföreningar är 42 år. Under de gångna åren har erfarenheter kring skogsbruk och förädling av det kapital jag har som skogsägare påverkats av omvärlden. Vi lever i en föränderlig värld med stora utmaningar i form av förändrade klimatförhållanden, lönsamhetsaspekter för skogsbrukaren och omvärldens syn på vårt skogsbruk.

Jag har sett lönsamheten sjunka under mina år som skogsägare. Kostnaderna för återbeskogning ökar. Kvalitén på den skog som kommer efter förnygringsavverkning sjunker och påverkar lönsamheten. Detta har lett till att företaget har prövat olika andra driftsformer för att öka lönsamheten. Till detta har jag en ökad genomströmning av besökare i skogen. De värden som skogen ger är fler än det som går att mäta i min bokföring. EU har synpunkter på mitt skogsbruk och den utarmning av biologisk mångfald jag medverkat till med mina förnygringsavverkningar. Jag har under samma tid haft åsikter om avskogningen i Amazonas och de konsekvenser det har på den biologiska mångfalden klimatet och syretillförseln i atmosfären. Vi människor tar allt större areal i anspråk för vårt liv i form av boende, vägar, gruvor, matproduktion och skogsbruk. Reserven tidigare har varit det vilda orörda och icke utnyttjade. Våra skogar bidrar också till globala ekosystemtjänster såsom biologisk mångfald, virke och syre.

Motivering

Förslag till förändring

Jag som skogsägare i Södra ser möjligheter i att öka förädlingsvärdet i de sågade sortimenten

genom att ta vara på alla kvalitéer som går att såga och samtidigt höja förädlingsvärdet ännu mera än idag. De grova sortimenten missgynnas i sågverken och i prislister. För lönsamhetens skull behöver vi minska på massaveds andelen från skogen och använda mer återvunnen fiber i massabruken. Skaffa fler och mera långlivade användningsområden på fiberråvara såsom skivmaterial, limmade material och fiber i nya tappningar och applikationer. Restråvara från sågen och hyvlrier behöver förädlas ännu mera än bara till bränslen. Kolfiber, plaster och kläder är produkter som omfattas av möjliga nyttor för skogsägare. För att hänga med i produktutveckling och marknadsförändringarna behövs mer forskning och utveckling av råvaran från skogen.

Bedömning

Södra har startat ett samarbete med universitetet. Nu behöver vi öka takten och hänga med i produktutveckling och marknadsförändringarna. Det behövs mer forskning och utveckling av råvaran från skogen.

Vi måste leta efter nya metoder att ta betalt för höga naturvärden som skapas av plockhuggning och andra landskapsvårdande åtgärder som komplement till trakthyggesbruket.

Vi måste våga visa att skogen kan bidra i klimatarbetet genom att minska mängden fiber till förbränning och öka andelen återvunnen fiber i våra processer och höja förädlingsvärdet på dessa produkter så de blir mer lönsamma än att bara förbrännas i sopförbränningsledet.

En avverkad skogsyta bryter ner förna och svamphyfer snabbare och avger mer koldioxid än en plockhuggen yta. Vi måste lära oss mer om detta och hur vi kan ta betalt för en bättre klimatnytta i skogen.

Dikade torvmarker bör bli våta igen men det är orimligt att den enskilde skogsägaren ska ta initiativ till detta och att ta kostnaden för detta själv. Nuvarande bidragssystem är undermåligt. Minskade avverkningsytor och återvätning av torvmarker skulle kunna få stor betydelse i

klimatearbetet och minska sårbarheten i våra skogar som allt mer stressas av rådande klimatförändringar. Detta bör vi få mer betalt för.

Ändrings yrkanden: datum 20220315:

Jag vill avstå från mina ursprungliga yrkanden i den motion jag lämnat och ersätta dem med nedanstående.

Yrkande:

Jag yrkar att styrelsen ska:

Undersöka möjligheterna och lönsamheten i att skapa fler specialsortiment som exempelvis grova dimensioner, fler sågkubbs sortiment, andra klena dimensioner och fler specialvaror av lövvirke som sågas i anpassade sågverk. Möjligheterna att utveckla limmade produkter av fiberråvara till skivor och inredningar bör också utredas.

Önskemål om behandling

Önskar att årsmötet ställer sig bakom motionen för vidare hantering av föreningsstämman

Namn: Jan Bertilsson

Datum: 2022-01-30

M. Styrelsens svar på motion från sbo 9862, Norra Skaraborg: Ökad lönsamhet genom att sprida risker och utökat sortiment

Motionär

Jan Bertilsson

Yrkande

Jag yrkar på att styrelsen ska undersöka möjligheterna och lönsamheten i att skapa fler specialsortiment som exempelvis grova dimensioner, fler sågkubbs sortiment, andra klena dimensioner och fler specialvaror av lövvirke som sågas i anpassade sågverk. Möjligheterna att utveckla limmade produkter av fiberråvara till skivor och inredningar bör också utredas.

Svar

Södra arbetar hela tiden för att förädla och förnya skogsgårdens värden vilket förändras över tid. Södras är mitt uppe i ett arbete att komplettera koncernstrategin Södra 2025+ med en fördjupning inom strategiområdena Klimatposition, Biologisk mångfald, Säkerhet och hälsa, Medlemserbjudande samt Framtidens produkter och industrier. Flera av motionärens frågor lyfts i det arbetet då det ingår att undersöka möjligheterna för medlemmarna att öka skogsgårdens lönsamhet genom tjänster inom klimatkompensation och biologisk mångfald samt utveckla samarbeten med andra skogliga intressenter. Arbetet inom Framtidens produkter och industrier omfattar att identifiera möjligheter för nya produkter, värdekedjor och tekniker för att därmed kunna bedöma hur Södras industrilandskap kan se ut i det längre perspektivet. Resultatet av det kompletterande strategiarbetet kommer att redovisas för styrelsen i augusti 2022 med undantag för strategiområdet Framtidens produkter och industrier som är mer omfattande och kommer att pågå under ett par års tid. Nedan framgår hur Södra arbetar med frågorna idag.

Södra har sedan några år satsats mycket resurser på att bygga upp kompetens inom apteringsområdet med tre regionala tjänster och en central tjänst med uppdraget att utbilda personal på verksamhetsområdet och entreprenörer men också att följa upp resultatet. Återkoppling och stöd till maskinförare sker löpande och det övergripande syftet med arbetet är att utnyttja skogen så effektivt som möjligt för att öka skogsgårdens lönsamhet.

Våra egna sågverk och de externa sågverk som vi levererar till informerar beställer de sortiment som deras kunder efterfrågar. Södra hanterar redan idag både grova och klena dimensioner. Grova sortiment säljs normalt till externa sågverk som har specialiserat sig på grova sortiment. Klena dimensioner ner till 11-12 cm hanteras idag. Lövsortiment hanteras genom att sälja till externa sågverk där efterfrågan är god, svårigheten är att hantera små leveranser och logistiken.

Vi har som utgångspunkt att alltid få ut de sortiment som har högst betalningsförmåga vilket normalt sett är sågbara sortiment. En viktig parameter som vi följer är att sågbara sortiment inte ska sorteras som massaved.

Stark innovationskraft är en förutsättning för en hållbar utveckling och Södra har under många år varit drivande för att utveckla nya produkter med högre förädlingsvärde. Några exempel är SunPine, Silva Green Fuel och KL-trä. Södra vill fortsätta vara drivande inom innovation och därför är Framtidens produkter och industrier ett utpekat strategiområde, se ovan.

Vi delar inställningen att bevarandet av naturvärden är ett ansvar som delas av markägaren och samhället i stort efter som det är resurser som är viktiga för hela samhället. Idag bidrar staten genom ersättning vid formellt skydd och till viss del även vid större inskränkningar i brukandet. Vi tror även att det kan öppnas upp möjligheter till finansiering från den privata sektorn, se även inledning.

Södra håller på att titta på möjligheterna för medlemmarna att utveckla affärs-erbjudanden rörande klimatkompensation och biologisk mångfald inom det kompletterande strategiarbetet, se ovan.

Södra har utbildat specialistfunktioner inom området hyggesfria metoder och kommer nu som nästa steg att utbilda fler personer i fältorganisationen för att möta skogsägarnas efterfrågan. Föryngringen vid hyggesfria metoder förlitar sig oftast på naturlig föryngring vilket ger en lägre kostnad men också ett mer osäkert resultat. I vissa fall kan markberedning och plantering förekomma som en hjälp vid hyggesfria metoder.

Södra samverkar kontinuerligt med skogens olika intressenter dels inom ramen för olika forskningsprojekt, dels genom samverkansprojekt som oftast drivs av Länsstyrelsen eller Skogsstyrelsen. Några exempel på det är Skogsstyrelsens samverkansprocess för att ta fram gröna steg för att uppnå miljömålet Levande skogar, deltagande i arbetet med att ta fram en nationell strategi för naturvårdande skötsel samt arbetet med kalkbarrskogar som drivs av länsstyrelser i Götaland.

Hemställan

Föreningsstyrelsen hemställer

att motionen är besvarad.